

12. Хачатуров Т. С. Экономика предприятия. М. : Высшая школа, 2008. 370 с.
13. Максимов В .В. Экономический потенциал региона (анализ, оценка и использование). Луганск: Изд-во ВНУ им. В. Даля, 2002. 360 с.
14. Татаркина А. И. Социально-экономический потенциал региона: проблемы оценки, использования и управления. Екатеринбург: Институт экономики УрО РАН, 1997. 380 с.
15. Тарасова В. П., Крутикова Ф. А. Толковый словарь рыночной экономики. М.: Глория, 1993. 301 с.
16. Побережна Н. М. Ефективність використання виробничого потенціалу: теоретичний та практичний аспекти. *Маркетинг і менеджмент інновацій*. 2012. № 3. С. 212–220.
17. Власова К. П. Методы исследований и организации экспериментов Х.: Гуманитарный Центр, 2001. 256 с.

Князевич А. О.

д.е.н., доцент,

професор кафедри менеджменту

Міжнародного економіко-гуманітарного
університету ім. акад. Степана Дем'янчука

м. Рівне, Україна

ІННОВАЦІЙНИЙ СОЮЗ ЯК ОДИН З ОСНОВНИХ НАПРЯМІВ ДІЯЛЬНОСТІ ЄС

Світовий ринок у процесі розвитку міжнародних економічних зв'язків все більше поглиблюється і розширюється, поступово набуваючи нових рис і особливостей. Зокрема, все більше проявляється економічна взаємозалежність країн у результаті зростаючого обсягу і різноманітності транспортних переміщень товарів, послуг, капіталів і робочої сили. Такі складні і динамічні процеси визначають не просто зміни, а радикальні трансформації суспільства та всіх складових його структур.

Для України, яка розташована в центрі Європейського континенту, інтеграція з ЄС – єдиний шлях подолання економічної і технологічної відсталості, залучення іноземних інвестицій, кардинальної модернізації економіки, включаючи створення ефективної інноваційної інфраструктури, як необхідної основи для розширення випуску конкурентоспроможної інноваційної продукції.

Модернізація економіки являє собою комплекс соціально-економічних

перетворень, які зближуватимуть економіки країн і розширять можливості для стабільного інноваційного розвитку. В умовах глобалізації світової економіки створення в Україні інноваційної інфраструктури стає вирішальним фактором для забезпечення процесів реструктуризації та сталого розвитку національної інноваційної системи, підвищення конкурентоспроможності її товарів на внутрішньому та зовнішньому ринках збуту.

Глобалізація ринків збуту, високий рівень конкуренції привели до підвищення попиту на все нове, більш сучасне, більш якісне, що краще задовольняє запити і потреби споживачів. Розвиток фундаментальної і, особливо прикладної наукової діяльності, сприяє появі нових ідей, пропозицій, нововведень, винаходів, ноу-хау, нових технологій, товарів, матеріалів і послуг. Знання та інформація у другій половині ХХ століття стають важливим виробничим ресурсом, виникає «економіка знань», яка передбачає перехід світового господарства до постіндустріальної економічної формації.

Загальна рамкова стратегія розвитку ЄС, яка покликана допомогти державам-членам Євросоюзу подолати наслідки глобальної кризи і повернутися на шлях сталого розвитку передбачає розвиток економіки, заснованої на знаннях та інноваціях (посилення взаємодії наукових знань, досліджень та інновацій з економічним зростанням і розвитком). Її реалізація неможлива без створення ефективно діючої інноваційної інфраструктури.

Для розвитку і досягнення поставлених цілей були визначені наступні флагаманські ініціативи (напрямки діяльності), а саме створити [1, с. 110]:

1. «Інноваційний Союз» для поліпшення умов і можливостей фінансування досліджень та інновацій, щоб гарантувати, що інноваційні ідеї будуть використані у товарах і послугах, що сприятиме економічному зростанню і створенню нових робочих місць.

2. «Рух молоді» для посилення результативності освітніх систем і сприяння залученню молодих людей на ринок праці.

3. «План розвитку цифрових технологій в Європі» для прискорення повсюдного розвитку високошвидкісного Інтернету та надання можливостей участі у загальному цифровому комерційному просторі для приватних фізичних і юридичних осіб.

4. «Доцільне використання ресурсів в Європі», щоб зробити економічне зростання незалежним від ресурсів, сприяти переходу на економіку з низьким вмістом вуглецю, збільшити використання джерел відновлюваної енергії, провести модернізацію транспортного сектору та забезпечити розумне використання джерел енергії.

5. «Індустріальна політика, спрямована на глобалізацію» для

поліпшення підприємницького середовища, особливо для середнього та малого бізнесу, для підтримки розвитку потужної і стійкої промислової бази для наскрізної глобалізації.

6. «План з розвитку нових здібностей і збільшення кількості робочих місць», щоб зробити модернізацію ринків праці, дати можливість отримувати нові знання і навички, для збільшення можливостей працевлаштування, поліпшення співвідношення попиту і пропозиції на ринках праці, включаючи трудову мобільність.

7. «Європейська політика проти бідності», щоб соціальна і територіальна взаємодія була поширена на всій території і досягнення в сфері економічного розвитку та зайнятості населення допомагали знижувати рівень бідності по всьому ЄС.

Для держав-членів ЄС Єврокомісія запропонувала трансформувати представлені цілі у свої національні стратегії. Вочевидь, ці сім основних напрямків діяльності щодо реалізації стратегії ЄС, представлені вище, є пріоритетними як для держав-членів, так і для держав, що підписали угоду про асоціацію з Європейським Союзом, в тому числі і для України. Україна повинна стати рівноправним конкурентоспроможним партнером, перш за все, для країн Європейського Союзу, як своїх географічно близько розташованих сусідніх країн.

Країни ЄС витрачають на дослідження і розробки близько 2 % ВВП. Це на 0,8 % менше, ніж в США і на 1,5 % менше, ніж в Японії. Приватний сектор досліджень і розробок в рамках ЄС в основному діє за механізмом аутсорсингу в країнах, що розвиваються. Підвищення інвестицій в R&D до 3 % від ВВП ЄС є одним з основних пріоритетів країн Євросони. Досягнення поставленої мети повинно ґрунтуватися на загальновідомому індикаторі 3 % ВВП: 1 % державних інвестицій (що вже майже досягнуто в багатьох країнах ЄС) і 2 % приватних інвестицій (відхилення приватних інвестицій становить близько € 100 млрд.) [2, с. 232].

Інноваційний союз є однією з семи провідних ініціатив Європейської комісії для сильної, стабільної і змістовної економіки.

Інноваційний союз має три спільні цілі [3]:

- зробити Європу науковим виконавцем світового рівня;
- усунути перешкоди для інновацій, таких як висока вартість патентування, ринкова роздробленість, повільне стандартизування і недолік умінь, які дійсно заважають швидшому потраплянню ідей на ринок;
- здійснити радикальні зміни в спільній роботі громадського та приватного секторів, в основному через інноваційне співробітництво між європейськими інститутами, національною та регіональною владою і бізнесом.

Інноваційний союз також вводить стратегічне використання відкритих закупівельних бюджетів для фінансування інновацій, поглиблену інноваційну шкалу, засновану на 25 індикаторах європейського ринку знань, патентів і ліцензування.

Дослідження і освіту живлять інновації. Європа вимагає додатково близько 1 млн. дослідників в наступному десятилітті для досягнення мети інвестування 3 % ВВП ЄС на дослідження і розвиток. Інноваційний союз пропонує заходи для комплектації Європейського дослідницького простору. Це означає поєднання європейської та національних дослідних політик, усунення перешкод у дослідницькій мобільності. Крім того, Європейська Комісія має намір підтримати співпрацю бізнесу з наукою і освітою для розробки нових планів, спрямованих на розвиток інноваційного майстерності, незалежного визначення рейтингів навчальних закладів.

Інноваційний союз пропонує створити справжній єдиний європейський ринок інновацій, який буде залучати інноваційні компанії та представників бізнесу. Для досягнення цього пропонуються значні заходи в сфері захисту патентів, стандартизації, державних закупівель та науково обгрунтованого регулювання.

Також метою Інноваційного союзу є стимулювання приватного сектору інвестицій та пропозицій і, серед іншого, нарощування інвестицій європейського венчурного капіталу, які у даний час складають чверть від рівня у США.

Розвиток інтеграційних процесів в економіці сучасного світу обумовлює необхідність вибору ролі та місця України в світовому співтоваристві, зі взаємоузгодженістю з економікою сусідніх держав і перш за все Європейського Союзу. Економіка країни тісно пов'язана з політикою і проведеними нею соціально-економічними реформами. М'який варіант проведення структурних реформ зазнав невдачі. Події останніх років показали необхідність проведення жорстких кардинальних змін. Болгарський і польський досвід вказує, що тільки ставши повноправним членом європейського економічного співтовариства Україна зможе реалізувати свої економічні інтереси.

В умовах сьогодення це єдиний шлях, який може забезпечити подальший розвиток економіки країни, націленої на те, щоб стати повноправним членом європейського економічного співтовариства, реалізувати економічні інтереси через взаємовигідне співробітництво з іншими країнами, зберігши свою національну специфіку.

Ключовими елементами конвергенції відносин між ЄС і Україною, основою таких відносин, є принципи вільної ринкової економіки, належного державного управління, боротьби з корупцією та різними

формами транснаціональної організованої злочинності й тероризмом, пандеміями, сприяння сталому розвитку та ефективним багатостороннім контактам.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Бордяшов Е. С. Перспективы реализации новой стратегии развития Европейского союза – «Европа-2020». Вестник МГИМО университета. 2012. № 3. С. 108–112.

2. Князевич А. О. Управління інфраструктурним забезпеченням інноваційного розвитку економіки: моногр. Рівне: Волинські обереги, 2018. 362 с.

3. Innovation Union. European Commission. URL: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/strategy/goals-research-and-innovation-policy/innovation-union_en (Last accessed: 09.03.2020).

4. Introducing the Euro: convergence criteria. URL: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=URISERV:l25014> (Last accessed: 12.07.2006).

Ліщук Н. В.

к.держ.упр., доцент кафедри економіки та фінансів

Анишинець Є. М.

студентка спеціальності «Туризм та готельно-ресторанні послуги»

Міжнародного економіко-гуманітарного

університету ім. акад. С. Дем'янчука

м. Рівне, Україна

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ФУНКЦІОНАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ВОДНИМИ РЕСУРСАМИ НА МІЖРЕГІОНАЛЬНОМУ ТА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНЯХ

Державне управління водними ресурсами в Україні на міжрегіональному (басейновому) і регіональному (суббасейновому) рівнях здійснюється державними і недержавними відомствами та установами, що створені за адміністративно-територіальною та територіально-гідрографічною ознаками.

Внаслідок тривалого історичного розвитку країни межі її адміністративно-територіального та гідрографічно-територіального ділення, як і в багатьох інших країнах світу, не співпадають.

В Україні за часів Радянського Союзу в умовах командної централізованої економічної системи історично утворилось панування